

sosyalist işçi

www.sosyalistisci.org

DEVİRİMCİ ANTİKAPİTALİST HAFTALIK GAZETE

Sayı 487 ■ 10 Haziran 2014 ■ Fiyatı: 1 TL.

Lice'de devlet halkı kurşunladı

inadına barış!

**Cumhurbaşkanı
kim olmalı?**

sayfa 2

**Brezilya: Halk
kupa değil iş ve
eşitlik istiyor**

sayfa 3

**İş cinayetlerini
durdurabiliriz**

sayfa 7

**İklimi değil sistemi değiştir!
20-21 Eylül'de Küresel Eylem Grubu'ndan zirve çağrısı**

“Oylarınıza talibim”

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, HDP'nin oylarına talip olduğunu açıklamış. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinden önce köşeye sıkışan ve esas olarak Kürt halkının BDP'ye oy veren kitlelerinin oylarının kritik bir önemde olduğunu gören CHP lideri yeni bir “Bas geç” kampanyasını da başlattı.

Sosyalist İşçi uzun bir süredir, “Ne AKP neoliberalizmi, ne CHP kemalizmi” sloganı etrafında politikalar öneriyor.

Cumhurbaşkanlığı seçimleri sırasında bu politika çok daha büyük bir önem kazanacak.

Ucu MHP ile ittifaka kadar giden bir “çatı aday” kampanyası, 30 Mart yerel seçimlerinde olduğu gibi, HDP kitlesi üzerinde şiddetli bir basınç uygulayacak.

Oysa bu basıncı tersine çevirmeliyiz.

HDP, hem AKP hem de CHP kitlesi üzerinde basınç uygulamalı.

CHP, anadilde ne diyor?

CHP, Öcalan'ın özgürlüğü konusunda ne diyor?

CHP, çözüm süreci konusunda ne diyor?

CHP, Dersim katliamı konusunda ne diyor?

CHP, Ermeni soykırımıyla ilgili ne diyor?

CHP, yeni bir anayasa ile ilgili ne diyor?

CHP'nin bu konularda ne dediği çok açık.

Öyleyse, HDP'nin CHP adayını desteklemesinin hiçbir gerekçesi yoktur.

CHP kitlesi barış, demokrasi, özgürlük, eşitlik ve adaletten yanaysa, HDP adayına oy vermelidir.

Cumhurbaşkanı kim olmalı?

İlk kez halkoyuyla cumhurbaşkanı seçilecek. Seçimler yaklaşmasına rağmen ne AKP ne de CHP henüz adayını açıkladı. Hummalı bir şekilde kapalı kapılar arkasında, anket çalışmalarıyla, kulislerle her türlü denge hassasiyetle gözetilerek en iyi adayı bulmaya odaklanmış bir süreç yaşamaktayız. Mart ayında adeta genel seçim havasında gerçekleşen yerel seçim süreci üzerinden kartlar bir kez daha karılırken siyasi kutuplaşma daha da tırmanıyor. Toplumun yaşadığı gerçek sorunlar, ihtiyaçlar ve talepler yerine parlamenter sistemin kodlarına uygun olarak son derece bürokratik, elitist bir süreç yaşanıyor.

Cumhurbaşkanlığı Erdoğan'ın en büyük hayalı. Ve bu hayalinin önündeki her türlü engeli vahşice eziyor. Gezi'de, Berkin'in cenazesinde, Soma'da yükselen öfkeyi darbeci, komplocu, terörist

olarak damgalayarak, polisle, gazla, şiddetle bastırıyor. “Çevrecinin daniskasıyım” diyerek 3.köprü için kuzey ormanlarını yok etmekten imtina etmeyen, kentsel dönüşüm adı altında İstanbul'u rant alanına çevirerek Soma holdingin sahibi Alp Gürkan gibi bir avuç azınlığı ihya eden Erdoğan; karşısında Gezi'de olduğu gibi itiraz yükseldiğinde zıvanadan çıkıyor. Soma'da yaşanan kitlesel katliam karşısında isyan eden işçileri karşısında görünce “İsrail dölü”, “başbakanı yuhlarsan tokadı yersin” diyerek bizzat saldırıyor. Ona göre Aleviler “Ali'siz alevi”, gençler, kızılı-erkekli evlerde kalıyorlar, Berkin'in mezarına konan bilyeler bile sakıncalı.

Erdoğan aslında tüm egemen sınıf sözcülerinin yaptığı gibi toplumdaki farklılıkları ve muhalefeti ötekileştirerek şiddetle bastırmayı tercih ediyor. Erdoğan tam da bu tercihlerin

den dolayı Cumhurbaşkanı olmamalıdır.

Devam etmekte olan çözüm sürecinden dolayı Erdoğan'ın alternatifi olmadığı için desteklenmesi gerektiği söylenmektedir. Bugün çözüm süreci hala yıkılmadıysa bunun tek nedeni Kürt Özgürlük Hareketi'nin, KCK Başkanı Abdullah Öcalan'ın çözüm sürecine bağlı kalmasıdır. Herkes bilmelidir ki çözüm süreci tam anlamıyla tıkanırsa sadece AK Parti değil, tüm Türkiye yeniden büyük, çok büyük bir sarsıntının içine girer.

Batıda çözüm sürecinin başarısı için yapılması gereken tıpkı Kürtlerin kitlesel mücadelesi gibi mücadele etmek çözüm süreci için hükümete basınç oluşturmaktır. Maalesef şimdiye kadar Batıda böyle bir muhalefet oluşturulamadı. Bunun için Roboski ve Lice'deki gibi saldırılar olabilmektedir.

Barışın kıymetini biliyoruz

DSİP'in Lice katliamı sonrası yaptığı açıklamadan:

“Lice'de barışı korumak isteyen halkın üzerine devlet güçleri tarafından kurşun yağdırıldı. Diyarbakır halkı bir yandan barış görüşmeleri yapıp bir yandan bölgede karakol ve kalekol inşaatı gerçekleştiren devlet zihniyetini protesto etmek için günlerdir sokakta. Dün iki kişinin ölümüne neden olan kurşunlar barış sürecine karşı sıkılmıştır.

Barış, AKP'ye bırakılmayacak kadar ciddi bir iştir. Son bir yıldır batıda devlet şiddetine karşı yükselen bir öfke ve artan bir dayanışma duygusu var. Lice'de yaşananlar, batıda devlet şiddetine karşı olanlar için de bir sınavdır. Kürt halkıyla dayanışmak, devletin ve AKP hükümetinin savaş politikalarına son vermesi için sokağa çıkmak, her zamankinden daha acil bir görevdir. Barışın arkasındayız, barışın kıymetini biliyoruz! Şimdi Kürt halkının etrafında bir dayanışma duvarı örmek için harekete geçme zamanıdır. Barıştan yana olan herkesi buna omuz vermeye çağırıyoruz.”

Taşeron yasasına hayır!

Soma katliamının ardından Soma'daki işçiler, sendika yetkililerini istifa ettirmişti. Zonguldak ve Kocaeli'de kitlesel grevler gerçekleşmiş, raylı taşımacılık işçileri Türkiye'nin her yanında bir günlük grevle seferleri durdurmuştu. Sonucunda, madencilikte taşeron kaldırılıyor, erken emeklilik ve 6 saatlik çalışma geliyor. İşten attığı sendikacı işçilerin eylem yaptıkları yere hayvan dışkısı dökerek işçileri engellemeye çalışan Süttaş patronu ise, skandal ortaya çıkınca TÜSİAD başkanlığından istifa etmek zorunda kaldı. AKP tavizlerin yanı sıra, taşeron yasasıyla işçi sınıfına saldırıyor. Fakat, Türk-İş, Hak-İş ve DİSK yasaya itiraz etti. İki sene önce kıdem tazminatı ile ilgili yasayı, Türk-İş'in “genel grev sebebi sayarız” açıklaması üzerine rafa kaldıran AKP'ye geri adım attırmanın tek yolu birleşik mücadeledir!

www.sosyalistisci.org

Ne AKP adayı Ne CHP adayı!

AKP hükümetinin en önemli avantajı şüphesiz karşısında özgürlükçü bir çizgiyi savunan alternatifi olmamasıdır.

Soma faciası bu alternatifsizliği trajik bir biçimde bir kez daha ortaya çıkarmıştır. Madende ölen işçilerin çoğunluğu AKP'ye oy vermişlerdi. Yer yüzlerce metre altında sefalet ücreti karşılığında, son derece kötü koşullarda çalışan işçilerin patronu ise AKP ile kolkola servetine servet kattı. Erdoğan'ın hesap soran Soma halkına öfkesi sosyal problemlerinden öte çıkarlarını savunduğu sınıfın farklı olmasından kaynaklanmaktadır.

Soma'da ölen işçilerin hesabını sormak, taşeron sistemi altında her gün ölüm tehlikesiyle yüzyüze kalan işçilerin haklarını savunmak, barışı savunmak, doğanın talanına karşı çıkmak yani emek, adalet ve demokrasi sesi olabilmek için kitlesel sol bir alternatif ihtiyacımız var. Cumhurbaşkanlığı seçimi hem böyle bir alternatifi ihtiyacı hem de fırsatlarını sunmaktadır. AKP neoliberalizmine ve CHP ulusalcılığına karşı özgürlükçü bir seçenek yaratmadığımız sürece siyasi kutuplaşmanın yarattığı kısır döngüyü kırmak mümkün olmayacaktır.

Peki ya CHP?

CHP yerel seçimde aldığı hezimetten sonra oylarını arttırmak için “çatı adayı” tartışmalarıyla MHP'ye yelken açmış durumda. Yerel seçimlerde AKP karşısında en güçlü adaya oy çağırısı yapan “basseç” formülü bir kez daha gündemde. Çatı adayı arayışında temel yaklaşım Erdoğan'a nefrette ortaklaşmadan ibaret. Fakat bu söylem bu sefer ulusalcı sol dışındaki kesimlerde de daha fazla alıcı buluyor. Birbirinden milliyetçi, darbeci adayların isimleri üzerinden yapılan tartışmalarda demokrasi, özgürlük ya da barış gibi taleplerin hiç lafi edilmiyor. AKP'yi geriletecek olan salt Erdoğan karşıtlığı temelinde, içi boş biçimde tüm karşıtları bir araya getirmek değildir. Bu çizgi Ankara sokaklarında barış işareti yapanlarla kurt işareti yapanların yan yana gelmesi gibi bir ucubeyi, faşistleri güçlendirmektir.

#Diren Amasya

“Gezi oldu da ne oldu?” diyenlere Amasya'dan cevap geldi. Geçen hafta Amasya halkı yeşilini, ağacını tüm gücüyle korudu. Benzin istasyonunu yapılmak istenen piknik alanlarını benzinlik yaptırmak istemeyen halk direndi ve kazandı. Ağaçlarımızı ne Topçu kışlası ne de benzinlik olarak görmek istiy-

yorduk. “Ağaçlarımız bize gölge, ağaçlarımız bize park olarak kalacak” dedik. Kazandık. Amasya halkı yürütmeyi durdurma kararı aldı. Bu arada çevre bakanı İdris Güllüce ağaçlarını savunan halkı yine marjinallikle suçladı. Bir neslin diktiği ağaçların altında karar kesilene kadar parklarını terk etmeyen Amasya halkı ise egemenlere Gezi'den bir selam daha yolladı.

Brezilya: Halk kupa değil iş ve eşitlik istiyor

Dünya Kupası'nın başlamasına bir haftadan daha az bir zaman kaldı fakat Brezilya sokaklarında eylemler ve grevlerin ardı arkası kesilmiyor. 4 Haziran 2014 günü Dünya Kupası'nın gerçekleşeceği stadyumların önü büyük bir kalabalıkla karşılaştı, en az 25,000 kişi kendi deyimleriyle "halksız kupaya karşı" Çatısız İşçiler Hareketi ile birlikte hem Dünya Kupası'nın yoksullar için yarattığı yıkım, hem sosyal politikadaki başarısızlık hem de organizasyonla birlikte gelen kentsel dönüşüm için ayaklandılar.

Bu yeni bir hareket değildi. Dünya Kupası'na karşı mücadele 2007'den beri devam ediyor. Brezilya ev sahibi olarak seçildiğinde hükümet hazırlık

lar için kamu parası harcanmayacağına söz vermişti. Fakat durum böyle olmadı. Kupa büyük şirketlere kamu kaynaklarının aktarılmasıyla finanse edildi ve vergilerle devlet halkı sömürmeye başladı. Halkın otobüs biletleri fiyatlarına karşı geçen Haziran ayında başlayan mücadelesi tam da bu vergilerin ve dayatmaların patlama noktası olmuştu. Ayrıca inşaatlarda 8 işçi, iş güvenliği kurallarına uyulmaması nedeniyle hayatını kaybetti. Bitirilmemiş stadyumları için baskı yapan FIFA'ya daha fazla kamu kaynağı tahsis edildi.

Protestoların en önemli kısmı ise kentsel dönüşüm üzerinde duruyor. Bu dönü-

şüm öncelikle, yoksul işçi mahallelerindeki ailelerin mahallelerinden kovulması anlamına geliyor. Polislerin uzun süren grevinden sonra şimdi de metro işçileri süresiz greve girdi. Hükümet grevleri sona erdirmek istiyor. Her fırsatta vatandaşlarının anayasal hakkını koruyacaklarını açıklarken, diğer yandan "güvenliğe yönelik" önlemler adına orduyu görevlendiriyor. Brezilya'da sular durulacak gibi değil, tarihi eşitsizlik ve baskıyla şekillenmiş bir ülkede mücadele giderek büyüyor, protestocular 'bu daha başlangıç' sloganını dillendirerek bu eşitsizliğe karşı direniyor. Dünya Kupası boyunca sık sık gösterilere tanık olacağız.

Dünya kupası organizasyonu için harcanan kaynaklara yoksullar öfkeli.

Fransa'da ırkçılık karşıtı politik grev

Fransa bir süredir yükselmekte olan ırkçılığa karşı ayakta. 24 Mayıs'ta gerçekleştirilen AB Parlamentosu seçimlerinde Nazi hareketi olan Milliyetçi Cephe'nin %25 ile en fazla oyu alan parti olması ırkçılık karşıtlarını sokağa döküyor. ırkçılık karşıtları Fransa'da seçimler sonrasındaki ilk kitlesel eylemlerini 15 yaşındaki Clement Meric'in ölüm yıldönümünde gerçekleştirdi. Meric, geçtiğimiz yıl 5 Haziran'da Naziler tarafından dövülerek öldürülmüşü ve Gezi Parkı işgali sırasında DSİP çadırına da resmi asılmıştı. Birçok şehirde gerçekleştirilen gösterilere binlerce ırkçılık karşıtı katıldı. Sokağa çıkan gruplar arasında çoğunluğu oluşturan gençlik grupları geçtiğimiz yılın sonunda hükümetin göçmen öğrencileri sınır dışı etmesine vurgu yapan dövizler taşıdılar.

ırkçılık ve faşizm karşıtı hareketin bu eylemleri sonunda sendikaları da harekete geçirdi. Genel İşçi Konfederasyonu 26 Haziran gününü ülke genelinde ırkçılık karşıtı grev ve gösteri günü ilan etti. Örgütlü işçi sınıfı böylece politik bir soruna karşı grev ilan etmiş oldu. Lenin 1902'de "işçiler daha yüksek ücret için greve çıkarlarsa sendikacılık yapıyorlardır. Yahudilerin dövülmesine karşı greve çıktıklarında ise gerçek sosyalistler" demişti. İşçi sınıfının politik grevi ibreyi sola döndürebilir. İşçi sendikalarının çağrısına sol partiler ve ırkçılık karşıtı hareketler de destek veriyor. Bir süredir morali yükseltilen faşist harekete meydan okunmaya hazırlanıyorlar. Haziran sonunda ise Paris'te yerel anti-faşist hareketleri bir araya getirecek bir de konferans gerçekleştirilecek.

Suriye "seçimleri": Diktatör, diktatör gibi kazandı!

Suriye seçimleri sadece 'Arapların Aslanı' Esad'ın bir gösterisi miydi? Yoksa Putin stili "icabına bakılan" demokrasinin dünyaya ağırlığını hissettirmesinin bir tezahürü mü? Mart 2011 yılında reformlar için yapılan barışçıl gösterilerin Ortadoğu'yu ve dünyayı sarsan dört başı mamur bir savaşa dönmesinin ardından, Esad üçüncü başkanlık dönemini garantiledi gibi gözüküyor. Şimdiye kadar 162 bin Suriyeli hayatını kaybetti ve milyonlarca insan yaşadıkları yerleri terk ederek çeşitli ülkelere göç etti.

Esad sıradan birisi değil. Bir diktatör ve onun 'başkanlık seçimleri' de sadece rejimin

kontrolünde olan bölgelerde gerçekleştirildi. Muhafiflerin elindeki yerlerde ve Rojava'da Baas rejimi sandık kuramadı. Esad, iktidarı babası Hafız Esad'ın ölümüyle 2000'de aldı. Baba-oğul Esadların yönetiminde, seçimler tek bir başkan adayının onaylanması şeklinde geçiyordu. Esadlar bu seçimlerde genellikle %100, bazen %97 onay alıyorlardı. Bu kez seçimlere "demokratik" süsü vermek için iki farklı aday da yarıştı. Ancak ikisi de Esad'ı desteklediklerini anlatan demeçler verdiler. Diktatörlüğün bu kez kamuya açıkladığı oy oranı da biraz daha düşüktü: %88.7 Mısır'da darbeci Sisi'nin

aldığı %96 oydan sonra, Esad'ın %88.7'si, Ortadoğu'da halkların isyan bayrağını açtığı diktatörlüklerin "seçim" parodisini ortaya koyuyor.

Putin sitili "icabına bakılan demokraside" seçim sonuçları önceden sabitleniyor. Türkiye'deki garip "sol" için antiemperyalist Esad'ın "icabına bakılan demokrasiyle" başa gelmesi bir emperyalist oyunu bozma olarak değerlendirilip kabul edilebilir belki ama biz komünistler için kapitalizmin kendisini ağırlıklı olarak Çin ya da Rusya sitili bir yönetim biçimiyle sürdürmeye çalışması olasılığı üzerinde düşünmeye

Esad'ın yıktığı binalarda Esad'ın seçim afişi

değer bir konu olabilir.

Ama bu süreçte Suriye'de sokaklarda muhalefet sürdüren ve bu mücadelenin içinde olan kitleleri de unutmamak lazım. Onların canları pahasına verdikleri mücadele,

Esad'ın seçimleri gaspetmesine rağmen devam ediyor ve her sokakta izini bırakıyor.

Seçim sonrası arayıp Esad'ı tebrik edenler ise yalnızca Rusya, Kuzey Kore ve Venezuela oldu.

Barış mı kazanacak savaş mı?

Sayılmilyonlarla ifade edilen bir halkın inkârını, yok sayılmasını, katledilmesini ve buna itiraz ettiklerinde savaşı beraberinde getiren Kürt sorunu çözüm bekliyor.

Abdullah Öcalan, HDP heyetiyle yaptığı son görüşmede, sürecin yeni bir aşamaya geldiğini ifade ederek Türkiye halkını büyük barışın etrafında kilitlenmeye çağırıyor.

Heyette yer alan HDP Milletvekili Sırrı Süreyya Önder ise, Abdullah Öcalan'ın iki-üç haftalık dönemde çözüm sürecine ilişkin önemli gelişmelerin olacağını açıkladığını söyledi. Buna göre, Öcalan ile devlet heyeti arasındaki görüşmede, çözüm sürecinde Kürt halkının talepleri ilk kez bir programa ve takvime bağlanmaya başlandı. Bu bilgi hükümet sözcüleri tarafından da doğrulandı.

Ancak Kürt sorununa ilişkin gelişmeler bununla sınırlı değil. Lice'de iki haftadır karakol ve kalekol yapımlarına direnen, askeri seçeneği güçlendiren gelişmelere karşı çözümü ve barışı savunan Kürt aktivistle-

rin üzerine TSK askerleri tarafından ateş açıldı, iki kişi yaşamını yitirdi.

Kürt sorununda çözüm umudunu doğuran gelişmelerle devlet terörünün ortaya çıkardığı savaş ihtimali yan yana ilerliyor.

Tek taraflı çözüm çalıştayı

Geçen cuma günü, AKP, Diyarbakır'da "Yeni Türkiye'nin Açılan Kilidi: Çözüm Süreci" başlıklı bir çalıştay düzenledi. AKP sözcülerinin konuştuğu toplantıda, Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay, yeni bir yol haritası üzerinde olduklarını doğruladı. Çalıştaya katılan, AKP'li olmayan aydın ve siyasetçilerin ise eleştirileri vardı: Kendilerine verilen sürecin AKP'lilere göre çok kısa olması, bu kısmın basına kapalı yapılması ve AKP'lilerin çalıştayda kullandığı dilin güven vermemesi.

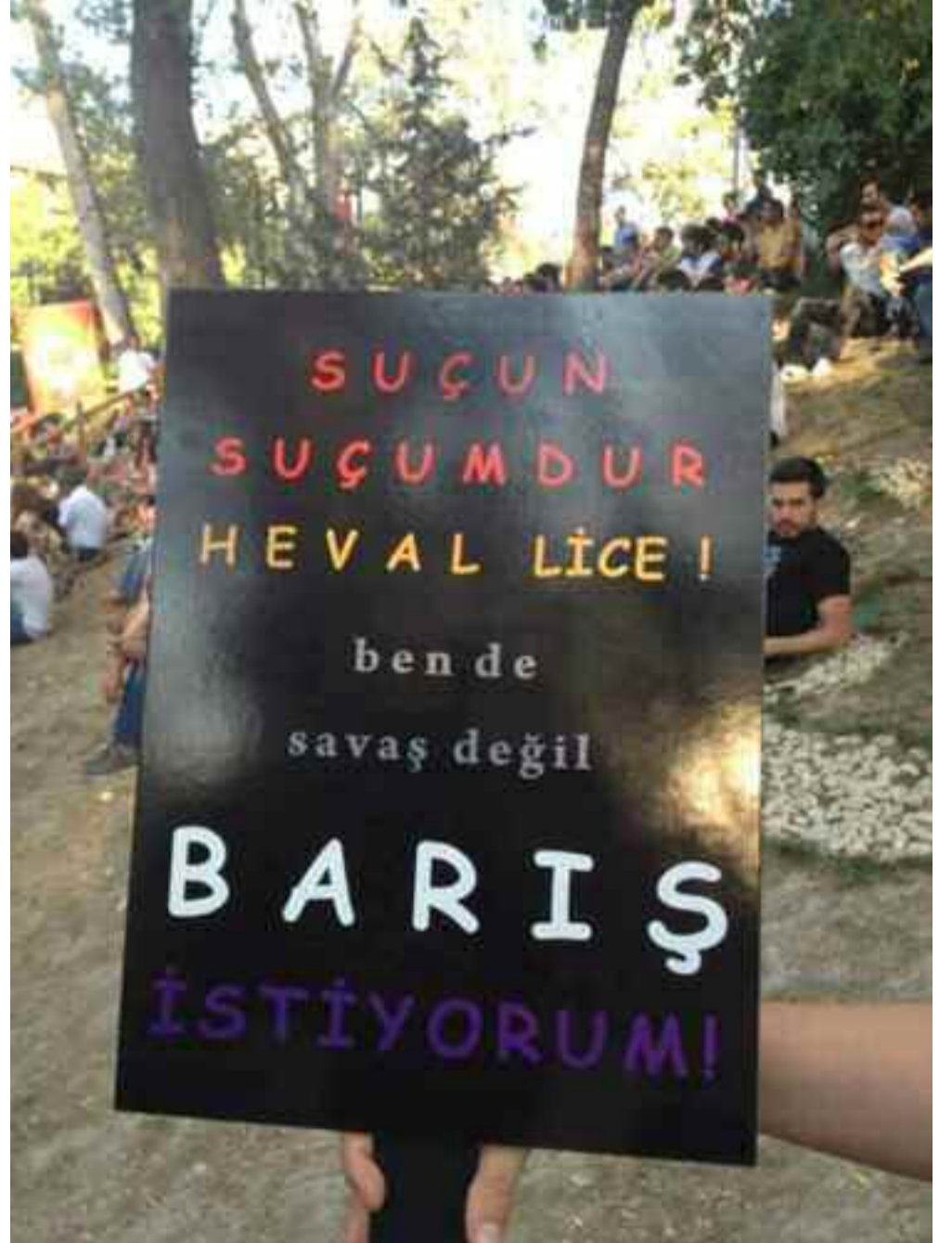
HDP milletvekili İdris Baluken, çalıştayla ilgili "Eleştirilecek çok yön var ama bütün bu eleştirilecek hususlar arasında uzun süredir hem bizim hem de Sayın Öcalan'ın çözüme götü-

recek formülünün ilk defa dillendirilmiş olmasını önemsiyoruz" derken, BDP Eş Başkanı Selahattin Demirtaş ise "Böyle çalıştaylarla zaman kaybetmek yerine oturup yol haritası üzerinde çalışmak, karşılıklı fikirlerle meseleyi ilerletmek daha doğru olur" ifadelerini kullandı.

Çalıştaydan ne çıktı?

Çalıştaydaki en önemli gelişme, Beşir Atalay'ın "Bu yolun sonunda eve dönüşler, hayata dönüşler, siyasete tekrar dönüşler hepsi var farklı bir Türkiye var" ifadesini kullanmasıydı.

Hükümet yanlısı medyada yeni bir reform paketinin hazırlandığı, Öcalan'ın ısrarla dile getirdiği bir önkoşul olarak sürecin yasal güvenceye kavuşturulacağı, Türk Ceza Kanunu'nun ve Terörle Mücadele Yasası'nın bazı maddelerinin değiştirilerek yumuşamaların yaşanacağı ve Yerel Yönetimler Özerklik Şartı üzerindeki çekinmelerin kaldırılmasıyla yerel yönetimlerin yetkilerinin artırılacağı aktarılıyor.

somut talepler karşılanmalı

KCK ise 2013 yılı sonunda açıkladığı çözüm deklarasyonunda şu üç ana

talebi öne çıkarmıştı: -Kürtlerin varlığı, kimliği ve kültürünün anayasal ve yasal güvenceye alınması, örgütlenme

özgürlüğünün tanınması. - Demokratik özerkliğin kabulü. - Her düzeyde anadilde eğitimin kabulü.

Erdoğan'ın savaşçı dili

Başbakan Erdoğan, çözüm sürecinin ruhuna uygun bir dili hâlâ benimsemedi.

Eylem yapan annelerle ilgili "B ve C planımız hazır" dedi. Devletin söylemi ve çözümsüzlüğün simgesi olan "terör örgütü çocuklarımızı kaçırıyor" edebiyatını sürdürdü. Kendi seçim başarılarını "milli irade" olarak adlandırırken, Ağrı'da AKP'yi sandığa gömen Sırrı Sakık için "terörün desteğiyle seçildi" dedi. Başbakan'ın yaptığı en tehlikeli iş ise Lice katliamına zemin hazırlamak oldu. BDP ve HDP'ye "Yol kesmeleri onaylıyor musu-

nuz?" diye soran Erdoğan, "Yolları kesiyorlar, işi gücü yok kanal açıyorlar araçlar geçmesin diye. Bunlar terörist mi desek, eşkıya mı desek, yol kesen mi desek; her şey var burada.

Destekledikleri siyasi partinin de bunlardan anlayış itibarıyla farkı yok" diyerek Kürt halkını terörist ilan etti.

Erdoğan'ın kışkırtmaları işe yaradı, TSK halka gerçek mermilerle saldırdı ve iki kişiyi katletti. Devletin Kürtlere yönelik uygulamalarına son vermekle övünen hükümet, Kürdistan'da askerlerin cinayet işlemesini sağladı.

Çocuklar dağa gitmesin istiyorsanız barış sürecinde adım atın!

Hükümet, bir süredir Diyarbakır'da eylem yapan, çocuklarının "dağa kaçırıldığını" iddia edilen aileleri diline doladı. Başbakan, bu çocukların geri getirilmesi için HDP ve BDP gereğini yapmazsa, B ve C planlarının hazır olduğunu söyledi. İçişleri Bakanı Efkan Ala'ya göre bu anneler "ezber bozdu".

Asker veya polis tarafından katledilen, cezaevlerinde tecavüze uğrayan Kürt çocuklarını umursamayan, 20 yıldır Galatasaray Meydanı'nda eylem yapan Cumartesi Anneleri'ne verdiği sözü tutmayan AKP, şimdi birden Kürt sorununun savaş boyutundan mağdur olanları, gerilla-

ya katılan çocukları ve annelerini hatırladı!

Birincisi, hükümetin dile getirdiği argümanların çoğu doğru değil. Eylem yapan annelerin birinin çocuğu Diyarbakır'da bulundu. Anneler, "B ve C planı" açıklamasından sonra Başbakan'a "Bizim üzerimizden plan yapma" dediler. Demirtaş'la ilgili sarf edilen bir söz sebebiyle özür dilendi. Anneler, savaşa karşı barış isteğini dile getirerek Diyarbakır Valiliği'ne yürüyerek eylem yaptılar. Kaçırıldığı iddia edilen çocuklardan biri, geri dönüşünden sonra devletin ajansına verdiği demeçte, tam olarak kaçırılmadıklarını, ikna edildik-

lerini söyledi. Yani oturma eyleminin başındaki siyasi içerikle bugünkü arasında fark var.

Üstelik, TSK zorunlu askerlikle 18 yaşında çocukları silah altına alarak zorla Kürt halkına karşı savaşmaya gönderirken, PKK kendilerine katılımların gönüllü olduğunu ilan ediyor.

Başbakan ve hükümet, çocukların dağa çıkmasını istemiyorsa çözüm ve barış süreci için adım atmalı. İnsanları dağa çıkaran koşulları ortadan kaldırmalı, savaş politikalarına son vermeli. Dağdakilerin eve dönebilecekleri, demokratik siyasete katılabilecekleri koşullar oluşturulursa, kimse dağa çıkmaz.

Lice katliamı: Devletin Kürdistan rutini

Lice'de iki haftadır eylem yapan Kürtler, çözüm süreci başladıktan sonra hızlanan yüzlerce karakol ve kalekol inşaatını protesto ediyordu. Karakolların Kürdistan'da ölüm ve savaş anlamına geldiğini 90'lardan, binlerce faili meçhulden, karakola girip çıkamayan akrabalarından biliyorlardı. Savaşı simgeleyen yapıların inşaatına karşı barışı ve çözüm sürecini savunuyorlardı.

Katliamdan önce asker ve polislerin eylemcilere saldırılarında gerçek mermi kullanıldığı ifade ediliyordu. Bir yandan son bir aydır Rojava sınırından geçen üç kişiyi öldüren devlet, Lice'de de halka kurşunlar yağdırarak iki kişiyi katletti.

Çatışmaların durduğu ve çözüm sürecinde yol haritasının tartışıldığı bir ortamda Kürdistan'dan yine cenazeler kalktı.

Barışı kazanmak için sokağa

Erdoğan, çözüm sürecinde gerekli adımları atmazken, Lice'de katliamlara yol verirken, Batı'da kendisini sıkıştıran bir barış hareketinin olmamasından güç alıyor. Böyle bir siyasi atmosferin yokluğunda, işine geldiğinde çözüme karşı çıkanların "basıncını" gerekçe gösteriyor, çözüm ve müzakere sürecinde Kürtlere aba altından sopa göstererek Kürt halkının kazanımlarını minimuma indirmeye çalışıyor.

Türkiye halkları, tüm kamuoyu yoklamalarının gösterdiği gibi, çözüm sürecini destekliyor ve savaş değil barış istiyor.

Akil İnsanlar'ın yaptığı toplantıları basmak isteyen ulusalcılar ve faşistler, her yerde bir avuç azınlık olarak kalmışlardı. Gezi direnişi günlerinde yine Lice'de Medeni Yıldırım'ın öldürülmesine binlerce kişi sokağa çıkarak tepki göstermişti.

Başbakan'ın savaş dilini susturacak, çözüm sürecinde somut adımların atılmasıyla savaş ihtimalinin ortadan kaldırılması, Kürt halkının taleplerini kazanmasını sağlayacak yaygın bir barış kampanyası inşa etmek, Batı'da özgürlükler için mücadele eden herkes için acil bir görev.

569

Kürdistan'da 24 yılda asker ve polis müdahalesi sonucu ölen çocuk sayısı

380

2010-2012 arası gözaltına alınan 464 çocuktan tutuklananların sayısı

1880

Terörle Mücadele Kanunu mağduru toplam çocuk sayısı

13

Evinin önünde askerlerin açtığı ateş sonucu öldürülen 12 yaşındaki Uğur Kaymaz'ın üzerinden çıkan kurşun sayısı. Faileri beraat etti.

Ceylan Önkol, 2009 yılında Lice'de askeri kışladan atılan havan topu sonucu öldürüldüğünde 12 yaşındaydı. Katilleri hâlâ bulunmadı.

haftanın yorumu

Paral El

Güzel vatanımızın bahtsızlığı o kadar üzüyor ki beni! Her şey harika, her şey mükemmel, cennet gibi bir yer, biz de cennetymişiz gibi yaşıyoruz. Sonra birkaç hain, bir iki mihrak çıkıyor ortaya ve her şey berbat oluyor.

Niye yahu? Niye çekemiyorlar bizim huzurlu ve mutlu olmamızı? Nasıl bir kıskançlık bu? Nasıl bir habislik!

Allahtan, bu hainlerin ve mihrakların kimler olduğunu biliyoruz.

Bilemeyebilirdik, ama sağ olsunlar, bazı gazetelerimiz sayesinde öğreniyoruz. Öğrenince de, şükürler olsun, önlem alabiliyoruz. Mihrakların mihraklık etmesini engelleyebiliyoruz.

Yalnız bazen kafamız karışabiliyor. En azından benimki karışıyor. Sabah gazetelerin hepsine bakarsam çok kötü oluyor, mihraklar birbirine karışıyor, içinden çıkamıyorum. Bazı gazetelerde bazı mihrak ve hainler suçlu görünüyor, başkalarında başka mihrak ve hainler.

Bu kadar çok ve karmaşık düşmanla başa çıkamayaçağıma karar verdim ve bu sabah farklı bir okuma stratejisi uygulamayı denedim. Sadece *Sabah*, *Türkiye* ve *Takvim* gazetelerini okudum.

Oh be! Dünya varmış. Her şey netleşti, her şeyi çözdüm.

Türkiye'ye sorun çıkaran habis odaklar iki taneymiş. Bir kere, bu kadar az olmaları insanın içine su serpiyor.

Ama işin kötü tarafı, bu ikisi gerçekten çok habismiş.

Birinci mihrak

Biri, "paralel" adı verilen bir nifak yuvası.

Meğerse Gezi olayları tamamen bu paralel'in marifetiymiş. Hem *Sabah* hem *Takvim* bunu anlatıyor ve iki gazetede de aynı haber olduğuna göre, doğruluğundan hiç kuşku duymadım.

Takvim çok etkileyici bir manşet atmış: "İŞTE O PARALEL" demiş. Ama "PARALEL" kelimesinde "PARAL" kısmı sarı, "EL" kısmı kırmızı. Harika! İşin içinde gizli bir el olduğunu hemen bilinç düzeyime

çıkardı. Müteşekkir oldum.

Haberde anlatıldığına göre, "Gezi olaylarının fitilini ateşleyen 'Çadırları yakın' emrini paralel yapı mensubu bir polis müdürünün verdiği ortaya çıktı".

Sabah da bunu teyit ediyor: "Taksim Gezi Parkı'ndaki 'ağaç kesme' provokasyonunun altından da Paralel Yapı çıktı. Tahrikin izi Paralel'e uzandı."

Takvim'de çok güzel bir köşe yazısı da var. Başlığı "Pensilvanya 5'lisi". Şöyle başlıyor: "Gülen her şeyi biliyor muydu? İsteyerek mi yaptı? Gülen ne istiyordu?"

Ağzınız sulandı, değil mi? Cevapları bilmek istiyorsunuz. İsteyen okusun, her şeyi ben aktaramam.

İkinci mihrak

İkinci habis düşman ise, PKK imiş. Bunu belki de çok düşünsen tahmin edebilirdik, ama gazetelerde açıkça belirtilmiş olması yine de faydalı bir şey.

Türkiye gazetesinden öğrendiğime göre, "PKK geriyor" ve "şiddeti tırmandırıyor".

Bunlar çok kötü, ama haberin çok olumlu bir yanı da var. Gazetenin verdiği müjdeye göre "PKK zayıflıyor" ve "şiddet Kürtleri bölüyor".

Diyor ki gazete, "Kürtlerin gözünde güç kaybeden PKK, şiddeti tırmandırıp tekrar ön plana çıkmak istiyor. Ancak halk ve sivil toplum kuruluşları 'kirli plan'a direniyor."

Haberin üzücü tarafı da şu: "PKK'nın kaçırıldığı çocukların anneleri haftalardır yol gözlüyor."

Bunları okuyunca anladım ki, aslında korkacak bir şey yokmuş.

Kandil'deki beş on bin gerillayı PKK kaçırmış. İlk fırsatta kamplardan kaçıp geri döneceklerdir herhalde.

O zaman da PKK filan kalmaz, sorun çözülür.

Bu gece rahat uyuyacağım. Hükümetimizle ilgili bir sorun olmadığımı, habis mihrakların belli olduğunu ve Başbakan'ımızın bunları halledeceğini bilmenin huzuruyla mışıl mışıl uyuyacağım.

Roni Margulies

Zombi kapitalizm tarihe gömülecek

Chris Harman, Zombi Kapitalizm kitabına şöyle başlar:

“İstikrarsız bir dünyada yaşıyoruz, ve bu istikrarsızlık daha da artacak. Her gün bir milyar insanın açlık çektiği bir dünyada yaşıyoruz ve açlık daha da artacak. İçinde bulunduğu çevreyi yıkıma uğratan bir dünyadayız, ve yıkım daha da artacak... Endüstriyel olarak gelişmiş ülkelerde bile insanların daha az mutlu olduğu bir dünyada yaşıyoruz ve mutsuzluk daha da artacak.”

Harman’ın niyeti bir felaket senaryosu yazıp insanlara umutsuzluk aşılamak değil tabii ki. Yarattığı görkemli maskenin ardında çürüyen bir sistem olan kapitalizmin çelişkilerinin altını çizerek bu sistemi yıkmak yerine düzeltebiliriz diyenlere yanıt vermek. Harman bu satırları yazarken 20 milyon Çinli işçi işten atılmış, Güney Asya’da tahıl fiyatları iki katına çıktığı için 100 milyon kişi açlık çekmekte, Amerika’daki 2008 finansal krizin ardından 3 milyon kişi evsiz kalmış, Avrupa’da ve Kuzey Amerika’da binlerce fabrika ve ofis kapatılmıştı. Kapitalizm övgüsünün yerini panik, haz anlatısının yerini hayal kırıklığı almıştı. Bugün durum farklı değil. Dünyanın en zengin yüz milyon kişisi dünya nüfusunun yarısının toplam gelirine sahip. Birleşmiş Milletler verilerine göre, bir milyar kişiden fazlası günde 1 doların altında bir gelirle yaşıyor ve dünya nüfusunun %40’ının ortalama geliri günde 2 dolardan az. İllüzyonların parçalandığı bir dünyada yaşıyoruz.

Amerika Merkez Bankası eski Başkanı Alan Greenspan bile “kendini yönetebilir görünen piyasalarda neyin yanlış gittiğini” anlamadığını itiraf ediyor. Oysa önce Amerika finans piyasasında yaşanan krizi, milyonlarca insanın yoksullaştığını ve borçlarını ödeyemez halde oluşunu, arkasından Euro bölgesinde yaşanan krizi ve bu iktisadi yıkımların mahvettiği milyonlarca hayatı gören bizler ne olduğunu biliyorduk. Marksist iktisatçı Joseph Choonara’dan alıntılarsak:

“Marksist bakış açısından çok bariz olan gerçekler, balon ekonomik genişleme süreçleri ile maskelenmişti: 1950’ler ve 60’lardaki büyüme

süreci ile kıyaslandığında bugünün ‘reel’ ekonomilerinin sağlıksızlığı; Merkez Bankası, Hazine, bankalar ve çok uluslu şirketlerin tepelerinde oturanların kendi sistemlerinin tutarlı bir teorisine sahip olmadığı ve en önemlisi Lenin’in ifadesiyle siyasetin ‘yoğunlaştırılmış iktisat’ olduğu.”

Lenin’in bıraktığı yerden devam edelim. Kapitalizmin kelime kökünün işaret ettiği sermaye birikim süreci, ekonomik sistemleri siyasileşmek zorunda bırakan itici gücün kendisi. Aslında ihtiyaçlarımızı karşılamak için yapılması gereken üretimin sermaye grupları arasındaki rekabet tarafından belirlendiği bu sistemde, kapitalist sınıf ölüm-kalım savaşı olarak gördükleri birikim süreçlerini politikanın alanına giren kurum, yapı ve fikirlerle sağlamlaştırmak zorunda. Bu yüzden de fabrika ve işyerlerindeki üretim ilişkilerinin sürekliliği, meşruluğu ve hangi şartlarda devam edeceği aile, okul, üniversite gibi toplumsal yapılara, ticari sözleşmelere, devlet gibi siyasi kurumlara, orduya, polise ve tüm bu ilişkiler ağını normalleştirecek yasalara ihtiyaç duymakta.

Soma, bu anlattıklarımız için bir laboratuvar gibiydi. Maliyeti düşürmek ve daha fazla sermaye biriktirmek isteyen bir şirket, bu şirketin altında çalışan birçok taşeron, uzun çalışma saatleri, yüzlerce insan öldükten sonra ortaya çıkan öfkeyi bastırmak için görevlendirilen binlerce kolluk kuvveti, sahte denetimler, eskimiş gaz maskeleri... 2003’te taşeronluk sistemi AKP’nin iktidar partisi olduğu bu mecliste yasallaşmıştı. Kömür madenlerinde açılan her bir damarın minik birer uzantısına indirgenen binlerce hayatta siyasetin imzası vardı. Marx Kapital’de şöyle der:

“Kapitalist sistem içinde, emeğin toplumsal üretkenliğini arttıracak tüm metodlar tek tek işçilerin pahasına uygulanır. Sistem işçiyi bütün bir insanın küçük bir parçası haline getirirken, onu makinenin bir uzantısına indirger. İşinin tüm cazibesini yoker ve nefret edilen bir uğraşa dönüştürür.”

İhtiyaçlarımız hesaplanarak değil piyasada satılmak üzere üretilen metalar yine Marx’ın ifadesiyle kapi-

talizmde ‘hayat’ bulur. İnsanlar arası ilişkilerin yerini “nesnel arası ilişkiler” alır ve meta “fetişize” edilir. Marx’a göre “...Paranın özellikleri benim, yani sahibinin özellikleri olur. Dolayısıyla, benim yapmaya muktedir olduğum şey benim bireyselliğim tarafından belirlenmez... Para en yüksek değerdir, o zaman sahibi de öyledir.”

Bu ‘yüksek değer’ sahibi kapitalist sınıf bugün havaalanları, köprüler, toplu konutlar inşa ediyor. Başbakan tebessümle yüklenici firma temsilcilerinin ellerini kavrayıp ne kadar büyüdüğümüzü ağız sulanarak anlatıyor. %80’i orman arazisi üzerine kurulacak havaalanının değeri yanında ağaçlar, su kaynakları değersizleşiyor. İmara açılacak bir alana dönüştüklerinde değer kazana-bilen bu alanlar üzerlerindeki yeşille değil yüzölçümleriyle, taşıyabilecekleri rant kapasitesiyle “fetişleştiriliyor.” Brezilya Başbakanı Dilma Rousseff için de herhalde yaptırdığı stadlar böyle bir anlam ifade ediyor. Yapım aşamasında 8 işçinin öldüğü bu gösteri mekânları yine konfetiler, müzik ve debdebeli gösterilerle her bir çalım milyon dolar eden futbolcuların ilahlaştırıldığı birer tiyatro salonu gibi.

Bu büyüme ve gösteriş tutkusundan muzdarip kapitalist sistem, tüm zenginlikleri kolektif olarak yaratan işçileri önemsiz birer makine uzantısı gibi gizlemeye çalışır. Üretim araçlarından koparılan ve ürettikleri her zenginliğe özel mülkiyet sahibinin el koyduğu işçilerle imzalanan her iş akdi, Şenol Karakaş’ın ifadesiyle, “emek gücünün yasal bir biçimde çalıştığı” belgesidir. İster Sao Paulo’nun Sugar Loaf tepesinden kentin büyük stadlarına bakıyor olalım ister Pier Loti’den İstanbul’un gökdelenlerini izleyelim görmemiz gereken şey büyük kentlerin, inanılmaz zenginliğin ve meta birikiminin milyonlarca işçinin modern köleler olarak kullanılmasıyla yapıldığıdır. Şehirleri ve stadları işçiler yapar, hatta yıkılan iskelelerle inşaatın altında işçiler ölür ama Türkiye ekonomisini gururlandıran ve çoğunluğu inşaat ve maden sektörü patronu olan 43 tane parazit milyarder olur.

Bu milyarderlerden biri köprü diğeri havaalanı yapar ama kapitalizmin ormanlarla birlikte yok ettiği su kaynakları için para ödemek zorunda olan işçilerdir. En güvenceli işlerde çalışan işçiler bile AKP döneminde sadece enflasyon oranı kadar zam alabilmiştir.

Yazının başında bahsettiğim finansal krizin üzerinden beş yıl geçti. Önce ABD’yi, arkasından Avrupa’yı etkileyen krizin Asya’ya sıçramasının muhtemel olduğu tespitleri yapılıyor. Çin’in büyük miktarda kredi akıtarak ivmesini arttırmaya çalıştığı işletmelerin yarattığı borçluluk Çin Merkez Bankası’nın bypassları ile telafi edilmekte ama zaten azalan büyüme oranlarına yansıyan eğilimin ekonomide ciddi bir krize yol açma ihtimali yüksek. Kapitalizmin küresel krizi aynı zamanda siyasi kriz, savaşlar, isyanlar yani bir dizi olasılık demek. Kapitalizm ulus devletlere ve devletlerarası bloklara bölünmüş küresel bir sistem. Ortadoğu bu “yoğunlaştırılmış iktisadi” süreçlerin alt üst edici olduğu devrimler gördü. Avrupa, işçi hareketinin, yeni solun (İspanya ve Yunanistan) ve ne yazık ki krizin yarattığı öfkeyi örgütleyen yeni sağın büyümesine (Fransa, Yunanistan, İngiltere) tanık oldu. Amerika’da ise Occupy hareketinin arkasından ‘McWorld’ efsanesinin gerçek yüzünü gösteren fast-food işçilerinin örgütlenmesini gördük. Farklı kıtaları saran bu parçalı hareket başkentleri ve tarihi mekanları ile tanınan ülkeleri meydanlarıyla biliniyorlardı. Kapitalizm Türkiye gibi kimi yerlerde “büyüyen ekonomi” söylevlerinin gölgesinde istikrar görüntüsü verse de 1930 Büyük Buhranı’ndan çok daha büyük bir krizle boğuşuyor. Tam da bu yüzden teşhir, örgütlenme ve kitleselleşme açısından fırsat döneminde yaşıyoruz. Burjuva politikasının ikna araçlarının zayıfladığı ve yüzeysel çelişkilerin yerini gerçek karşıtlıkların alabileceği bir dönemden geçiyoruz. Bu çelişkileri işçi sınıfının bütününe ilgisini çekebilecek biçimde formüle edecek kitlesel bir partiye ihtiyacımız her zamankinden daha büyük.

Canan Şahin

İş cinayetlerini durdurabiliriz

Soma katliamının ardından harekete geçen işçilerin birliğinde mücadele etme eğilimleri sonuç verdi. Hükümet maden çalışanları için bir dizi düzenleme yapmak zorunda kaldı. Yeni yapılan yasal düzenlemeye göre; maden işçilerinin 55 olan emeklilik yaşı yeni düzenleme kabul edilirse 50 yaşa düşecek. Ancak tatil günleri ve yıpranma payı da hesaba katılınca bir maden ocağı işçisi 43 yaşına geldiğinde emekli olabilecek. Bunun dışında maden ocağında haftalık çalışma süresi sekiz saatte altı saate çekilecek. Böylece haftalık çalışma süresi de 45 saatten, 38 saate düşmüş olacak. Ayrıca hükümet maden ocaklarında ileri teknoloji kullanımına dair pek çok vaatte bulunmuş vaziyette. Asıl önemlisi maden ocaklarında taşeron sistemine yer

verilmeyecek.

Türkiye’de bugüne kadar pek çok iş cinayeti meydana geldi. Özellikle Tuzla tersanelerinde, Afşin-Elbistan, Ostim İvedik, Davutpaşa ve Kozlu, Esentepe gibi meydana gelen pek çok toplu iş cinayetlerinin hiç birinde hükümet adım atmadı. Bu anlamıyla Soma ve sonrasında yaşananlar iş cinayetlerine karşı verilen mücadelede bir dönüm noktası oldu. Kuşkusuz bu dönüm noktasının ardında işçi sınıfının birliğinde hareket etme eğilimi yatıyor.

Soma’nın ardından sokak hızla hareketlendi. Önce Soma Holding önünde binlerce insan toplanarak, hükümetin ve sorumlu şirketin hesap vermesini istedi. Türk-İş üç dakikalık “iş bırakma” çağrısı yaptı. Ancak tabandan yükse-

len homurtular üzerine bir günlük iş bırakmak zorunda kaldı. Daha da önemlisi ilk kez Türk-İş, DİSK ve KESK ortak genel grev çağrısında bulundular. Cılız da olsa ortak miting gerçekleştirdiler. Soma’da maden işçileri madenlere inmediler, işçi ölümleri karşısında sessiz kalan sendikalarından hesap sordular.

Demek ki durum işçi sınıfının somut talepler için ortak mücadele verdiğinde pek çok kazanımlar edebilmesi için olanaklar sunmakta. İşçi sınıfı aleyhine olan düşük örgütlenme düzeyini ancak tüm emek örgütleri bir araya geldiğinde lehine çevirebilir. Aynı zamanda örgütlenme düzeyini ileriye çekebilir. Kazanmak için birleşelim. Taşeronlaştırma sistemini, iş cinayetlerini durduralım!

Çocuk işçiliğine son

DİSK-AR’ın Nisan ayında yayınladığı “Türkiye’de Çocuk İşçiliği Gerçeği Raporu”na göre 1999-2006 yılları arasında azalma gösteren çocuk işçi sayısı AKP hükümetinin neoliberal uygulamalarının hızını arttırdığı 2006-2012 yılları arasında yeniden artış gösterdi. Raporda “İstihdam içinde değerlendirilmeyen ev işlerinde çalışan çocukların sayısı 1999 yılında 4 milyon 447 bin iken, 2006 yılında bu sayı 6 milyon 540 bine ulaşmıştır. 2012 yılı için ise bu rakam yaklaşık 1 milyon

kişi artarak 7 milyon 503 bine yükselmiştir. Böylelikle 5-17 yaş arası toplam çalışan çocukların (istihdama katılan ve ev içinde çalışan) sayısı 8 milyon 397 bine ulaşmıştır” deniyor. Rapora göre çocukların çoğu aile içi işlerde ve tarımda çalıştırılmaktadır.

AKP bir yandan dağa çıkan çocuklar için ırkçılığı ve devlet şiddetini değil PKK’yi suçlarken bir yandan da cezaevlerindeki çocukların maruz kaldığı şiddet ve tecavüzü, yoksulluktan dolayı çalışmak zorunda kalan çocuk işçileri ve DİSK-AR raporuna göre çalışırken hayatını kaybeden her 20 işçiden birinin çocuk işçi olduğunu görmüyor.

Marx diyor ki...

Aşağıdan sosyalizm

*“Daha önceki bütün tarihsel hareketler, azınlık hareketleri ya da azınlıkların çıkarmaya olan hareketlerdi. Proleter hareket, büyük çoğunluğun, büyük çoğunluğun çıkarmaya olan bilinçli bağımsız hareketidir. Şimdiki toplumun en alt katmanı olan proletarya, resmi toplumu oluşturan katmanların tüm üstyapısını bütünüyle havaya uçurmadıkça doğrulamaz, ayağa kalkamaz.”**

Marx doğmadan önce de sosyalizm vardı. İnsanların eşit ve özgür bireyler olarak yaşayacağı, ezen ve ezilenin olmayaacağı bir toplum fikri, Roma İmparatorluğu’na karşı ayaklanmayı başlatan köle gladyatör Spartaküs’ten bu yana süren mücadelede yaşıyor.

Önceki sosyalistler sınıflı toplumların gaddar yapısı ve kapitalist toplumda işçi sınıfının sömürsü ile çektiği acıları çok iyi biliyor, buna bir çözüm getirmek istiyordu. Ancak yeni toplumun ya egeyen sınıfın aydınlanmış bireylerinin kararları ve planları ya da örgütlenmiş bir azınlığın

vereceği mücadele sonucu kurulacağını düşünüyordu.

Tarih ilk önermenin sınıf ege-menliği ve çıkarları ile kapitalizmin rekabete dayanan doğası nedeniyle imkansız olduğunu gösterdi. Burjuvalar ahlaki bir karar verip sınıf ege-menliklerini çoğunluk adına kullanmazlar.

20. yüzyılın deneyimi de ikinci önermenin ne denli yanlış, hem insanlık hem de sosyalizm adına trajik sonuçlar doğuran vahim bir yol olduğunu gösterdi. Sosyalizm kelimesini bayrağına yazan azınlık hareketleri, Doğu Bloku’nda, Çin’de, Küba’da bir çok ülkede mevcut devlet aygıtını güçlendirip gaddar kapitalist rejimler kurdular, sosyalizm kavramının içini boşaltıp işçi sınıfına

karşı kullandılar.

Tarihin acı gerçeklerine rağmen Türkiye’de kendini sol olarak adlandıran akımların büyük bölümü örgütlü bir azınlığın yürüteceği öncü savaşı ile sosyalizmin kurulabileceğini söylüyor. ‘Partimize oy verin bizi meclise gönderin iktidara gelince size sosyalizm verelim’ ile ‘Bizim silahlı öncü savaşımları destekleyin sizi kurtaralım’ zıt öneriler gibi gözükse de özünde aynıdır.

Karl Marx “büyük çoğunluğun, büyük çoğunluğun çıkarına olan bilinçli bağımsız hareketi” derken sosyalizmi bir toplum projesi ya da ekonomik model değil kapitalist toplumun üzerinde yükseldiği emekçi sınıfların bilinçlerindeki dönüşüm olarak görüyordu.

Bu dönüşüm başkalarının onlar adına verdiği mücadelelerle değil bizzat kendi mücadeleleri ile sağlanabilir.

Marx’a göre sosyalist devrim sadece iktidarın ele geçirilmesi (politik devrim) değil devlet aygıtının tümüyle yıkılması ve yerine kendini yok etmek için kurulan geçici bir mekanizmanın koyularak (Paris Komünü) tüm sınıfların ortadan kalkacağı bir toplumsal harekettir.

Böylesi bir hareket ancak bilinçli ve diğer sınıflardan ideolojik olarak bağımsız olduğu taktirde zafere ulaşabilir. İşçi sınıfının çoğunluğu sosyalizmin gerekliliği fikrine ikna olmadan kapitalizm yok edilemez.

*Komünist Manifesto
Volkan Akyıldırım

mücadelenin içinden

Yoksulların payına hep sömürülmek düşüyor

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), dünya nüfusunun en zengin yüzde birlik kesiminin toplam gelirin yüzde 40’ını, gelir tablosunun en altında yer alan yüzde 50’lik kesimin ise toplam gelirin yüzde birini aldığı açıkladı. Dünyanın en zengin 25 kişisi, dünyanın yarı nüfusundan, yani 3,5 milyar kişiden daha fazla servete sahip.

UNDP’nin açıkladığı rapora göre, Türkiye’nin de içinde bulunduğu gelişmekte olan ülkelerde gelir dağılımı eşitsizliği 1990’dan 2010 yılına kadar yüzde on bir oranında artış gösterdi.

Bir başka gelir dağılımı araştırması raporunu da Türkiye İstatistik Kurumu-TÜİK yayınladı. Araştırmanın sonuçlarına göre 2012 yılında Türkiye, gelir dağılımı bozukluğunda Şili ve Meksika’dan sonra dünya üçüncüsü.

Türkiye’de toplam 18,8 milyon hanenin en zengin %20’lik kesimi ile en yoksul %20’lik kesimi arasında yaptıkları harcamalar açısından bir uçurum var.

İstanbul Serbest Muhasebeciler ve Mali Müşavirler Odasının hazırladığı bir rapora göre yoksullar en çok gıda, kira ve yakıt için harcama yaparken, zenginler araba alımı, tatil, restoran ve cafe harcamalarına yoksulların ayırabildiğinin bin katı daha fazla para ayırabiliyor.

Zengin sınıfındaki toplam 3,8 milyon aile yılda toplam 650 bin araba satın alabilirken, yoksul kategorisindeki 3,8 milyon ailenin alabildiği araç sayısı sadece 377. Zengin haneler yılda 7 çift ayakkabı satın alabilirken, yoksul hanelerde bu sayı sadece bir.

Tatil için paket turlara katılım zengin hanelerde 1 milyon iken, yoksul hanelerin turlara katılımı 18 bin. Zengin hanelerin yaptırdığı sağlık sigortası poliçesi sayısı 1,2 milyon iken, yoksulların 2 bin.

Türkiye kapitalizmi dünyanın en hızlı büyüyen ekonomilerinden birine sahip. 2002 yılında dünyanın 26. büyük ekonomisi durumunda olan Türkiye ekonomisi, bugün 17. sıraya yükselmiş durumda. Kapitalistler 10 yılda 9 basamak yükselirken, yoksulların payına yoğun sömürü düştü, düşmeye de devam ediyor.

Faruk Sevim

Bu sayıda katkıda bulunanlar:

Aspurçe Gizem Kılınç, Ayla Başaran, Ayşe Demirbilek, Begüm Zorlu, Canan Şahin, Çağla Oflas, Faruk Sevim, Gül Dönmez, Meltem Oral, Nurdan Düvenci, Ozan Ekin Gökşin, Ozan Tekin, Özden Dönmez, Özdeş Özbay, Roni Margulies, Sibel Erduman, Şenol Karakaş, Volkan Akyıldırım.

Cinsiyetçiliği yenmeliyiz!

Cinsiyetçilik kadınların ezilmesini toplumda sürekli kılan ve olağanlaştıran bir ideolojidir. Sistem bu ideolojisini her gün yeniden üretirken, yasalar ve söylemleriyle de sağlamlaştırır. Cinsiyetçilik kadının gündelik hayatında her dakika maruz kaldığı bir gerçekliktir. Günlük hayat döngüsü içinde çalışan bir kadın eve geldiğinde yemek, temizlik ve çocuk bakımı gibi işlere mahkum edilmiştir. Dışarı eğlenmeye veya gezmeye çıkan bir kadın eve dönerken kendini korumak zorunda hisseder. Bunlar cinsiyetçiliğin günlük yaşamı ne kadar belirlediğinin örnekleri.

Sistemin tüm imkanları ile bu ideolojiyi nasıl beslediğini ise televizyonda, gazetelerin manşetlerinde ya da arka sayfa güzelleri bölümünde

kolayca görebiliriz. Kapitalizmin cinsiyetçi işbölümüne yaslandığını kadınların çalıştıkları işlere, terfi ettirilme oranlarına, aynı işi yaptıkları halde aldıkları ücretlere, iş kanunlarında karşılaştıkları ayrımcılığa bakarak görebiliriz.

Sistem cinsiyetçiliği yasalarla da güvence altına alır. AKP iktidarı boyunca aile kurumunu kutsamak adına evliliğin teşvik edilmesi, kürtajın fiilen yasaklanması, kadınların eve çekilmesine neden olacak 3 çocuk söyleminin yaygınlaşması gibi birçok uygulamaya şahit olduk. Şimdi mecliste yeni bir 'torba yasa' gündemde. Cinsel suçlara ağır cezalar getirileceği iddiasıyla ortaya atılan torbada kadına yönelik şiddete ve cinayetlere dair tek bir yasa deği-

şikliği önerisi yok!

Yasaya 'ani hareketle' cinsel saldırı ibaresi ekleniyor. Ne olduğu belirsiz bu 'ani hareket' faile ceza indirimi getiriyor.

Sanıkların 'tedavi edilmesi' gündeme getiriliyor. Böylece cinsel saldırılar bir suçtan çıkarılıp 'hastalık' olarak tanımlanıyor. Cinsiyetçilik hastalık değildir!

Cinsel saldırılarda şikayet süresi 6 ayla sınırlandırılıyor.

AKP gençlerin 'namus bekçiliğini' yapıyor. 15-18 yaş arası cinsel ilişkiye hapis cezası artırımı gelirken gerekçe çocuk istismarını önlemek olarak açıklanıyor. Oysa çocukların yetişkinler tarafından istismarı durumunda 'taciz' ve 'saldırı' ayrımı yapılarak cezanın düşürülmesi öneriliyor.

Kadının beyanı esastır

Kadın cinayetlerinin olağan haberler haline geldiği bir dünyada yaşıyoruz. Cinayetler daha çok magazin-sel boyutları ele alınarak "nedenleri" üzerinden gündem oluyor. Şüphesiz ki her cinayetin arkasında bir neden ve bu nedenin bir savunması vardır. Ancak kadın cinayetleri söz konusu olduğunda bu savunma kendini istisnasız olarak cinsiyetçi iş bölümü ve kadının "ahlaki"

değerleri üzerine kurar. Hakimler kadına yönelik şiddet davalarında saldırının 'nedenlerini' öne çıkararak 'haksız tahrik' unsuru bulmak için çok cevvaldır.

Dekolte, ev işi yapmamak, başkasına sms yollamak gibi gerekçeler şimdiki kadar saldırganların şiddetini meşrulaştırmak için çokça kullanıldı.

Spor yazarı Erman Toroğlu gibiler köşelerinden yeni 'tahrik' unsurları yazarak mahkemelere akıl verirler. Ne demişti Toroğlu; "diyorlar ki, erkek sıkıştığı zaman kadına vuruyor. Peki, kadın erkeği dövmüyor

mu? Bence dövüyor. Nasıl dövüyor? Çeneyle."

Kadına yönelik şiddet politiktir

Kadına yönelik şiddet davalarında kadının beyanını esas alarak soruşturma yürütülmesi, "sor ama neden yaptım" sorusundan önce "bunu yapamazsın" zihniyetini yerleştirmeyi sağlar. Davalarda suçun 'nedenlerinin' öne çıkartılıp kadının ahlaki yargılanmasına evrilmesini önler. Cinsiyetçiliğe karşı alınan politik tutumlar ve bu tutumların pratikte desteklenmesi şiddetin önlenmesine

olanak sağlayabilir. Uygulama elbette herkese savunma hakkı tanımaktadır. Ancak kanıtlama zorunluluğunu "suçlanan" tarafa verir. Bu da ilkenin tutarlılığını gösteren ve yine toplumsal cinsiyet etrafında şekillenmiş yasalar karşısında failden yana tutum alan zihniyet karşı alınan politik bir tutumdur.

"Kadının beyanı esastır" ilkesini temel almak için ezen-ezilen ilişkisi üzerinden kadının konumunu okuyabilmek gerekiyor. Bu ilke ezilenlerin ortak mücadelesinde cinsiyetçiliğe karşı verilen mücadelede en önemli temellerimizden birisidir.

sosyalizm sohbetleri

Sosyalizm daha güvenli

Son günlerde gerçekleşen aşırı yağışlar neticesinde Urfa'da 9 yaşında bir çocuk sele kapılarak boğuldu, Zonguldak'tan Adana'ya kadar pek çok şehirde yoksulların evini su bastı, birçok kişi evlerinin çatısında mahsur kaldı. Peki gezegenin fitratında bu durum mu var?

İki otobüse sığacak kadar patronun sahip olduğu şirketler, iklim değişikliğine yol açan sera gazı salımının yarısını son yirmi beş yılda gerçekleştirdiler. İklim değişikliği sonucunda şiddetli kurak-

lıklar, aşırı hava olayları, ani yağışlar gerçekleşiyor. Ani yağışlar yüzünden gerçekleşen sellerin tüm dünyada giderek daha yaygın yaşanıyor olmasının birçok nedeni var. Ancak söz konusu sel olunca hiçbir 'doğal' değil. Çevre kirliliği, yanlış arazi kullanımı ve kötü şehir planlaması bu nedenlerin başında geliyor.

Yani ani yağışlar neticesinde sellerin yaşanmasına, arabaların sulara kapılmasına, ulaşımın kilitlenmesine, evlerin su basmasına, boğulmaya

mahkûm değiliz. Canlı yaşamını merkezine alan bir toplumsal örgütlenme, bu sorunları engelleyebilir.

Mevcut sistemde devletler, şirketlerin çıkarına uygun planlama yaparlar. Birçok toprak arazi yapılaşmaya açılır, ağaçlar kesilir böylece arazinin yağmur sularını emme, iletme gibi özellikleri yok edilir. Beş dakikalık yağmur suları toprağa değmeden betondan akarak hayatlarımızı tehlikeye atan sellere neden olur. Devletlerse anlık çözümlerin peşindedir. Bunun en bariz örneği geçen sene Filipinler'deki Haiyan tufanının ardından binlerce kişi ölmüşken, devletin öncelikli olarak 'yağmalara' karşı düzeni koruyacağını açıklaması olmuştur. Bu felaketlerin

hiçbiri gerçekleşmeden gündelik hayatta önlemler alınabilir. Ancak petrol ve doğal gaz tüketiminden elde edilecek kâr üzerine kurulmuş bir toplumsal örgütlenmede iklim değişikliğinden kaynaklı zararları hafifletecek bir konut mimarisi bile beklemek mümkün değil.

"Günümüzdeki üretim biçimi, toplum karşısında olduğu gibi doğa karşısında da, ağırlıklı olarak sadece anlık ve elle tutulur sonuçla ilgilenir. Ve daha sonra, bu sonuca yönelik atılmış adımların daha dolaylı etkileri farklı sonuç doğurunca şaşkınlık gösterilir." Engels'in 19. yüzyılda yaptığı tespit ne yazık ki geçerliliğini koruyor. Elbette deprem, kasırga gibi kaçınılmaz olarak yaşanan afetler

vardır ve bilim insanları üzerine çalışıyor olsa da sosyalizmde depremleri önleyebileceğimizi söylemek henüz pek mümkün değil. Ancak yaşanan bu afetlerden oluşacak her türlü kaybı en aza indirecek bir toplumsal örgütlenme mümkün. Bu çözümler felaketler yaşandıktan sonra yapılacak genel geçer yardımlar değildir. Gündelik hayatın kendisini yeniden yapılandırmak gerekir. İnşaat şirketleri para kazansın diye değil insanlar daha güvenli yaşasın diye yapılacak konutlar, fosil yakıt kullanımından vazgeçilmesi, herkes için konforlu, ucuz, güvenli toplu ulaşım, kâr için değil canlılar için arazi kullanımı ancak kapitalizmi devirmekle mümkün.

Meltem Oral